

สมาคมประกันวินาศภัยไทย
Thai General Insurance Association

สำนักงานอัตราเบี้ยประกันวินาศภัย
Insurance Premium Rating Bureau

ภัยพิบัติ

กับการบริหารความเสี่ยงภัย

ภัยพิบัติ

กับการบริหารความเสี่ยงภัย

สุมนา ชาญชัยสัมฤทธิ์

สำนักงานอัตราเบี้ยประกันวินาศภัย (IPRB)

สมาคมประกันวินาศภัยไทย

อินโดนีเซีย: เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2564 เกิดแผ่นดินไหวขนาด 6.2 แมกนิจูด ทำให้มีผู้เสียชีวิตมากกว่า 100 ราย บาดเจ็บอีกอย่างน้อย 3,300 ราย และได้ทำลายบ้านเรือนและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเป็นจำนวนมากในจังหวัด สุลาเวสีตะวันตก รัฐบาลอินโดนีเซียมีการจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือวงเงิน 85 ล้านล้านรูเปียห์ (ประมาณ 6,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพื่อซ่อมแซมบ้านเรือนที่ได้รับความเสียหาย และเมื่อต้นเดือนเมษายน ต้องพบกับพายุหมุนเขตร้อนเซโรจา พัดถล่ม มีผู้เสียชีวิตในพื้นที่ชายฝั่งภาคตะวันออกของอินโดนีเซียและติมอร์เลสเตรวมกันกว่า 200 ราย และหลายหมื่นคนกลายเป็นผู้ไร้ที่อยู่อาศัย

รัสเซีย: เกิดเหตุไฟไหม้ป่าต่อเนื่องตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงสิงหาคม 2564 ในพื้นที่ป่าไซบีเรียและภูมิภาคตะวันออกไกลของรัสเซีย ซึ่งพบไฟป่ากว่า 11,000 จุด เผาผลาญพื้นที่ไปแล้วกว่า 60,000 ตารางกิโลเมตร ควันไฟที่เกิดขึ้นรุนแรงมากจนลอยไปถึงขั้วโลกเหนือซึ่งถือเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญคาดการณ์ว่าไฟป่าในไซบีเรียเพียงแห่งเดียวในขณะนี้มีความใหญ่กว่าไฟป่าที่เหลือในโลกรวมกัน

ญี่ปุ่น: เกิดเหตุการณ์ดินถล่มครั้งใหญ่ในเมืองตากอากาศตอนกลางของอาตามิในเดือนกรกฎาคม 2564 ซึ่งมีผู้เสียชีวิต 23 คน สูญหาย 4 คน และมีบ้านเรือนพังเสียหายกว่า 130 แห่ง และมีเหตุการณ์อุทกภัยอย่างต่อเนื่องในอีกหลายจังหวัด

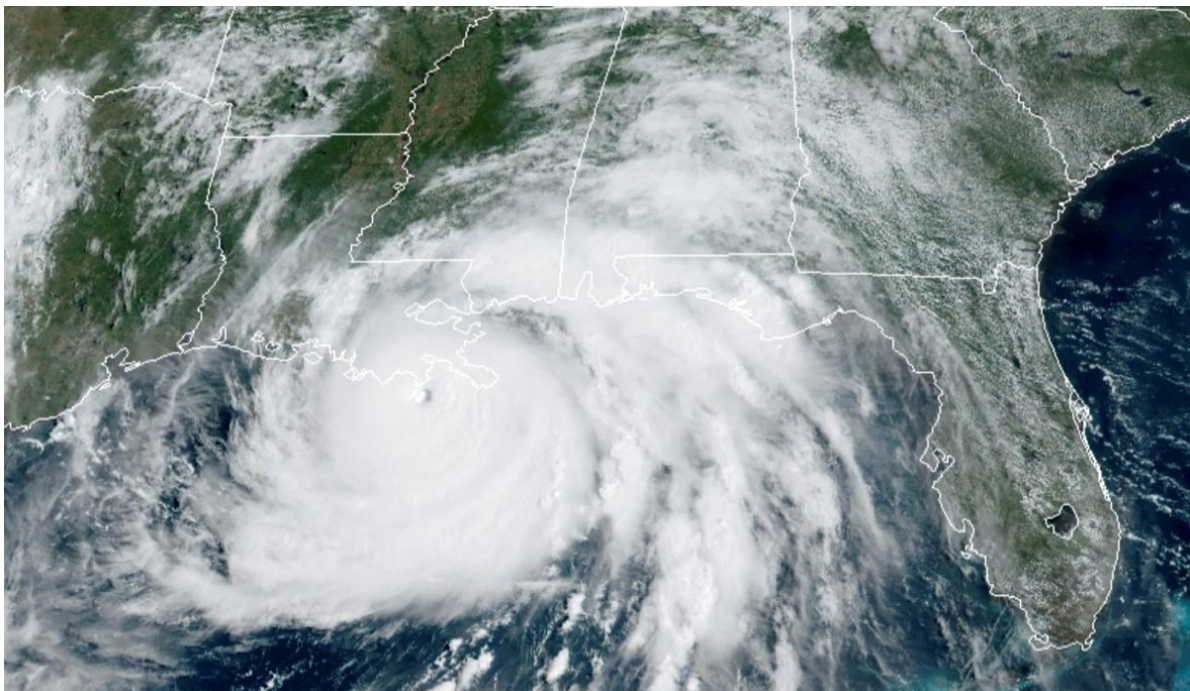
ยุโรป: ตั้งแต่วันที่ 12 กรกฎาคม 2564 หลายประเทศในยุโรปตะวันตกได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ทำให้มีผู้เสียชีวิตรวมกันอย่างน้อย 240 คน และเกิดความเสียหายเป็นวงกว้าง โดยเฉพาะในเบลเยียมและเยอรมนีที่อุทกภัยทำให้เกิดความเสียหายต่อโครงสร้างพื้นฐานและการเกษตรอย่างรุนแรง ซึ่งถือว่าเป็นภัยพิบัติที่เลวร้ายที่สุดในรอบ 50 ปี โดยมีการประเมินมูลค่าความเสียหายในทุกประเทศรวมกันสูงถึงหนึ่งหมื่นล้านยูโร

จีน: เกิดภาวะฝนตกหนักในรอบพันปี ในมณฑลเหอหนานในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม 2564 ซึ่งส่งผลให้เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่และทำให้มีผู้เสียชีวิตมากกว่า 300 คน ขณะที่ผู้สูญหายอีกประมาณ 50 ราย ประชาชนเกือบ 13 ล้านคนได้รับผลกระทบ และบ้านเรือนได้รับความเสียหายกว่า 9,000 หลัง ซึ่งมีการประเมินมูลค่าความเสียหายสูงถึง 82,000 ล้านหยวน หรือ 12,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ตุรกี/กรีซ: ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม 2564 เกิดเหตุไฟป่าเนื่องจากภาวะคลื่นความร้อนที่รุนแรงที่สุดในรอบ 30 ปี โดยในตุรกีพบไฟป่า 270 จุด ใน 53 จังหวัดทั่วประเทศ กินพื้นที่ 1,700 ตารางกิโลเมตร มีผู้เสียชีวิต 9 คน และในกรีซ ไฟป่ากินพื้นที่ 1,250 ตารางกิโลเมตร มีผู้เสียชีวิต 3 คน ตามข้อมูลของ European Forest Fire Information System พบว่าไฟป่าในครั้งนี้นี้สร้างความเสียหายมากกว่าค่าเฉลี่ยระหว่างปี 2551 ถึง 2563 ถึงสี่เท่า

สหรัฐอเมริกา - พายุเฮอริเคนไอดา ซึ่งมีกำลังแรงระดับ 4 ความเร็วลมประมาณ 240 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ได้เคลื่อนขึ้นฝั่งตอนใต้ของสหรัฐฯ ที่รัฐลุยเซียนา เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2564 ซึ่งตรงกับวาระครบรอบ 16 ปี เหตุภัยพิบัติครั้งรุนแรงจากเฮอริเคนแคทรีนา ส่งผลให้พบผู้เสียชีวิตกว่า 100 คน และบ้านกว่า 1 ล้านหลังคาเรือนในรัฐลุยเซียนาไม่มีไฟฟ้าใช้ ประเมินมูลค่าความเสียหายกว่า 50,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

จากข่าวสถานการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นทั่วโลกที่ผ่านมาในปีนี้ได้แสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่าโลกต้องเผชิญกับภัยพิบัติเป็นจำนวนมากในแต่ละปีและมีแนวโน้มที่ความรุนแรงจะมีมากขึ้นเรื่อย ๆ

เมื่อหันกลับมามองที่ประเทศไทย จะพบว่าในปีประเทศไทยก็พบกับภัยพิบัติมากมายไม่ต่างกัน ทั้งที่เกิดขึ้นจากคน และจากธรรมชาติ เช่น เหตุไฟไหม้และระเบิดครั้งใหญ่ที่โรงงานผลิตเม็ดโพลีและพลาสติกของ บริษัท หมิงตี้ เคมิคอล จำกัด อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บ 33 ราย เสียชีวิต 1 ราย และแรงระเบิดส่งผลต่อบ้านเรือนที่อยู่ในบริเวณโดยรอบรัศมี 500 เมตรได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก ซึ่งประเมินความเสียหายอยู่ในหลักพัน ล้านบาท หรือเหตุการณ์ภัยพิบัติจากธรรมชาติ เช่น การเกิดฝนตกหนักในจังหวัดตรังเมื่อต้นเดือนสิงหาคม ที่ส่งผลให้มวลน้ำป่าจากเทือกเขาบรรทัดไหลทะลักเข้าสู่ 3 หมู่บ้าน และประชาชนกว่า 160 หลังคาเรือนได้รับผลกระทบ สถานการณ์อุทกภัยนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ที่รุนแรงที่สุดในรอบ 15 ปี เมื่อปลายเดือนสิงหาคม หรือการเกิดเหตุการณ์อุทกภัยจากพายุดีเปรสชันโกนเซินในช่วงกลางเดือนกันยายน

ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญด้านภัยพิบัติในไทยคาดการณ์ว่า ในเดือนที่เหลือในปี 2564 นี้ ไทยอาจยังต้องเผชิญกับพายุหมุนเขตร้อนได้อีก 2-3 ลูก และภาพรวมช่วงฤดูฝน ปี 2564 ปริมาณน้ำฝนมีแนวโน้มสูงกว่าค่าเฉลี่ย 30 ปี ซึ่งอาจทำให้เกิดเหตุการณ์อุทกภัยได้

ความรุนแรงของการเกิดภัยพิบัติ

ก่อนหน้านี้ นักวิทยาศาสตร์จากทั่วโลกได้ออกมาคาดการณ์แล้วว่า พฤติกรรมของมนุษย์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะทำให้เกิดภัยพิบัติอย่างอุทกภัย ภัยแล้ง พายุ รวมทั้งภัยพิบัติอื่น ๆ เพิ่มมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม นักวิทยาศาสตร์ก็ไม่ได้คาดการณ์ว่า จะเกิดภัยพิบัติที่ “รุนแรงขนาดนี้”

องค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (World Meteorological Organization - WMO) ของสหประชาชาติ (The United Nations - UN) ระบุว่า จำนวนภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างเช่นอุทกภัย หรือคลื่นความร้อน (Heat Wave) ซึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Climate Change) เพิ่มขึ้นถึง 5 เท่าในช่วง 50 ปีที่ผ่านมา ซึ่งส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตมากถึง 2 ล้านคน และมีมูลค่าความเสียหายสูงถึง 3.64 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ ทาง WMO ได้ทำแบบสำรวจเหตุภัยพิบัติจำนวน 11,000 ครั้ง ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างปี 2522 – 2562 โดยรวมเหตุการณ์อย่างเช่น ภัยแล้งที่ประเทศเอธิโอเปีย ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตมากถึง 300,000 คน รวมถึง “เฮอริเคนแคทรีนา” เมื่อปี 2548 ซึ่งมีมูลค่าความเสียหายสูงถึง 1.64 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐเข้าไว้ด้วย

รายงานดังกล่าวของ WMO ยังแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของจำนวนภัยพิบัติที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเมื่อช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีจำนวนภัยพิบัติซึ่งเกิดขึ้นมากกว่าช่วงทศวรรษปี 1970 มากถึง 5 เท่า และคาดว่าในอนาคตจะมีเหตุการณ์สภาพภูมิอากาศสุดขั้วเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากภาวะโลกร้อน

การบริหารความเสี่ยงภัย

จะเห็นได้ว่าภัยพิบัติไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมและภาคการเงินสาธารณะเท่านั้น แต่ยังกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคมอีกด้วย ภัยพิบัติครั้งใหญ่อาจทำให้ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจทั้งหมดหยุดชะงัก ตลาดหุ้นตกต่ำ การเติบโตของ GDP ลดลงความแข็งแกร่งทางการเงินของเศรษฐกิจอ่อนแอและผลกระทบอื่นๆ อีกมากมายดังนั้นจึงไม่ควรจะละเลยการจัดเตรียมบริหารการเงินให้เพียงพอเพื่อรับมือกับความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ภัยพิบัติ

ถึงแม้จะมีหลายวิธีในการป้องกันความสูญเสียหรืออย่างน้อยก็บรรเทาความสูญเสียทางการเงิน เช่น การหลีกเลี่ยงการสร้างที่อยู่อาศัยหรือโรงงานในพื้นที่เสี่ยงภัย หรือการลงทุนในมาตรการป้องกัน เช่น การสร้างอาคารที่ทนต่อพายุ การสร้างกำแพงป้องกันอุทกภัย การสร้างเขื่อน เป็นต้น แต่นอกเหนือจากมาตรการป้องกันทางกายภาพแล้ว ยังมีมาตรการป้องกันทางการเงินเพื่อลดความสูญเสียจากภัยพิบัติด้วยเครื่องมือที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งก็คือการประกันภัยซึ่งเข้ามามีบทบาทสำคัญในการถ่ายโอนความเสี่ยงและช่วยเหลือเยียวยาความสูญเสียในส่วนที่เหลือได้

แต่ในความเป็นจริงแล้วคนที่มองเห็นถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงภัยด้วยการทำประกันภัยนั้นมีสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย แม้แต่ในประเทศที่พัฒนาแล้วก็ตาม ดังเช่นในทวีปอเมริกาเหนือซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาสูง แต่ก็มีผู้ทำประกันภัยเพียง 44% ของมูลค่าความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นในช่วงปี 2523 – 2560 สำหรับทวีปยุโรปในช่วงเวลาเดียวกัน มีการทำประกันภัยเพียง 29% ของความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง และในทวีปเอเชีย มีตัวเลขการทำประกันภัยต่ำกว่า 10% หรือกระทั่ง ในปี 2564 เหตุการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้นในหลายประเทศของยุโรปตะวันตกในเดือนกรกฎาคม โดยเฉพาะในประเทศเยอรมันนั้น สมาคมประกันวินาศภัยเยอรมัน (the German Insurance Association - GDV) ประเมินแล้วว่า มีเพียง 46% ของครัวเรือนในประเทศที่มีประกันภัยที่ครอบคลุมอุทกภัยและฝนตกหนัก และ GDV ยังประเมินว่าค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นจากเหตุอุทกภัยนี้จะสูงถึง 5,000 ล้านยูโร หรือเหตุการณ์อุทกภัยในมณฑลเหอหนานประเทศจีน Fitch Rating มีการคาดการณ์ว่า ค่าสินไหมทดแทนจากเหตุการณ์อุทกภัยนี้ จะสูงเกิน 8,000 ล้านหยวน (1,230 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) หรือประมาณ 0.7% ของเบี้ยประกันวินาศภัยรวมของจีนในปี 2563 อย่างไรก็ตาม อัตราการทำประกันของมณฑลเหอหนานในแง่ของเบี้ยประกันวินาศภัยทั้งหมดต่อ GDP นั้นต่ำกว่าในเมืองใหญ่ ๆ เช่น ปักกิ่งหรือเซี่ยงไฮ้ เบี้ยประกันวินาศภัยของเหอหนานอยู่ที่ 57.1 พันล้านหยวนในปี 2563 ซึ่งคิดเป็น 4.8% ของเบี้ยประกันวินาศภัยทั้งหมดของจีน และคิดเป็น 1% ของ GDP ของมณฑลเท่านั้น

World Natural Catastrophe Losses, 2020

	The figures of the year 2020	The figures of the year 2019 (Losses in original values)
Number of events	980	860
Overall losses in US\$ m	210,000	166,000
Insured losses in US\$ m	82,000	57,000
Fatalities	8,200	9,435

Source: © 2021 Munich Re, NatCatSERVICE. As of January 2021.

ในช่วงปี 2563 ที่ผ่านมานั้น ความสูญเสียโดยรวมจากภัยพิบัติทางธรรมชาติทั่วโลก มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 2.1 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญมากกว่า 1.66 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2562 ตามการระบุของ Munich Re มีเหตุการณ์ภัยพิบัติเกิดขึ้น 980 เหตุการณ์ในปี 2563 เมื่อเทียบกับ 860 เหตุการณ์ในปี 2562 ค่าสินไหมทดแทนในปี 2563 มีมูลค่ารวม 82,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐซึ่งสูงกว่าค่าสินไหมทดแทนในปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ 57,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างมีนัยสำคัญ ภัยพิบัติทางธรรมชาติในปี 2563 ทำให้มีผู้เสียชีวิต 8,200 คน ในขณะที่ปี 2562 มีผู้เสียชีวิต 9,435 คน

Top Five World Costliest Natural Catastrophes By Overall Losses, 2020

Date	Country/Region	Event	Fatalities	Overall losses US\$ m	Insured losses US\$ m
21.5-30.7.	China	Flood	158	17,000	350
16.5-20.5.	Thailand, Bangladesh, India, Sri Lanka	Cyclone Amphan	135	14,000	minor
26.8-28.8.	United States	Hurricane Laura	33	13,000	10,000
Aug - Nov	United States	Wildfires California	32	11,000	7,500
8.8-12.8.	United States	Convective storm	4	6,800	5,000

Source: © 2021 Munich Re, Geo Risks Research, NatCatSERVICE. As of January 2021.

ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีมูลค่าความเสียหายสูงที่สุด 3 อันดับแรกในปี 2563 จัดอันดับตามค่าสินไหมทดแทนที่ได้ทำประกันภัยไว้ คือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา ตามข้อมูลของ Munich Re พายุเฮอริเคนลอราที่เกิดขึ้นในเดือนสิงหาคมมีมูลค่าความเสียหายสูงที่สุดคือ 10,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อันดับสองคือ ไฟป่าในแคลิฟอร์เนีย 7,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อันดับสามคือ พายุรุนแรงในต้นเดือนสิงหาคมรวมถึงพายุฝนฟ้าคะนองรุนแรง (derecho) ที่เป็นอันตรายในโอไฮโอและอินดีแอนา 5,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนภัยพิบัติที่เลวร้ายที่สุดที่จัดอันดับตามจำนวนผู้เสียชีวิตคือ อุทกภัยในปากีสถานที่เกิดตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงตุลาคมซึ่งทำให้มีผู้เสียชีวิตกว่า 400 ราย

เหตุการณ์สำคัญอื่น ๆ ในปี 2563 ซึ่งเป็นภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีค่าสินไหมทดแทนสูงที่สุดในปีนี้ จัดอันดับตามมูลค่าความเสียหายโดยรวม คือ เหตุการณ์อุทกภัยรุนแรงในจีนในช่วงมรสุมฤดูร้อน ความสูญเสียโดยรวมจากอุทกภัยในครั้งนี้มีมูลค่าประมาณ 17,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่มีผู้ได้รับผลกระทบเพียง 2% เท่านั้นที่มีการทำประกันภัย

Top Five World Costliest Natural Catastrophes By Insured Losses, 2020

Date	Country/Region	Event	Fatalities	Overall losses US\$ m	Insured losses US\$ m
26.8-28.8.	United States	Hurricane Laura	33	13,000	10,000
Aug - Nov	United States	Wildfires California	32	11,000	7,500
8.8-12.8.	United States	Severe storm	4	6,800	5,000
30.7-5.8.	North America, Caribbean	Hurricane Isaias	18	5,400	4,100
12.9-16.9.	United States	Hurricane Sally	8	6,300	3,500

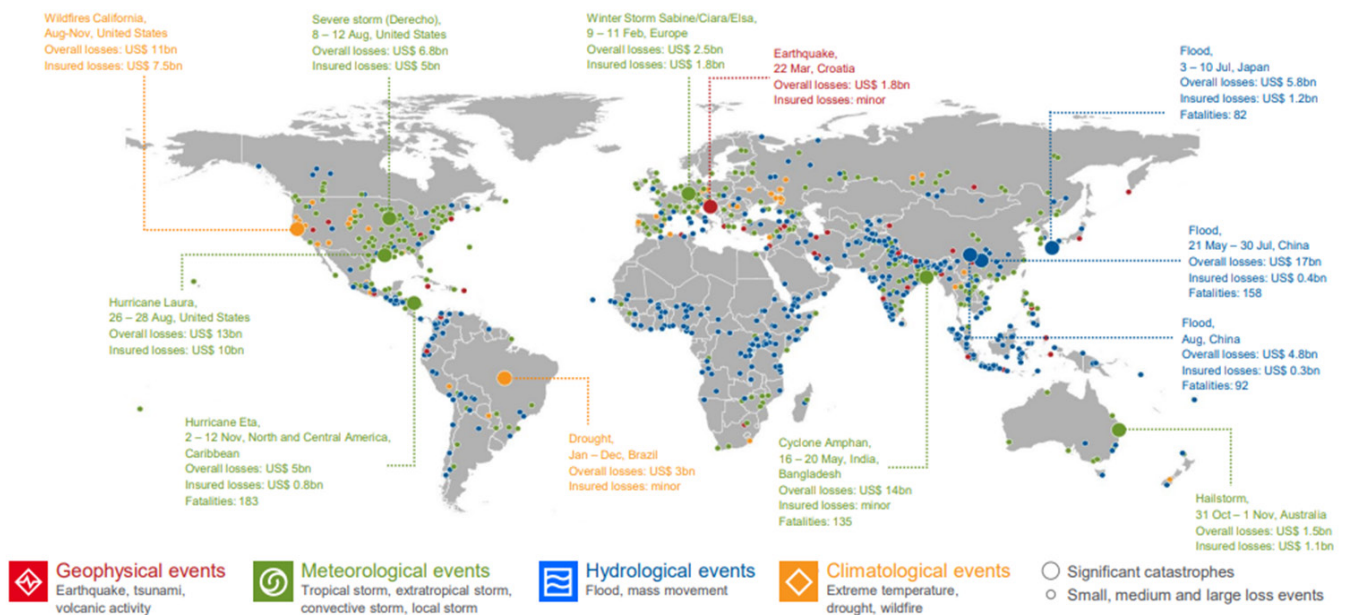
Source: © 2021 Munich Re, Geo Risks Research, NatCatSERVICE. As of January 2021.

NatCatSERVICE

Natural disasters caused overall losses of US\$ 210bn

Relevant natural catastrophe loss events worldwide 2020

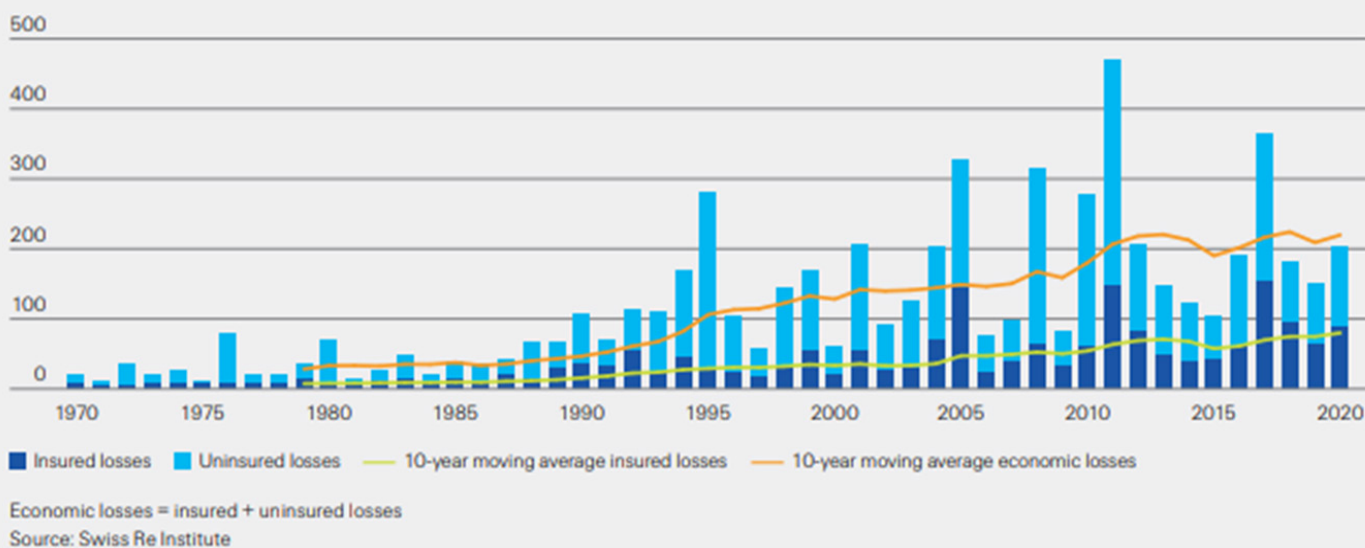
Munich RE

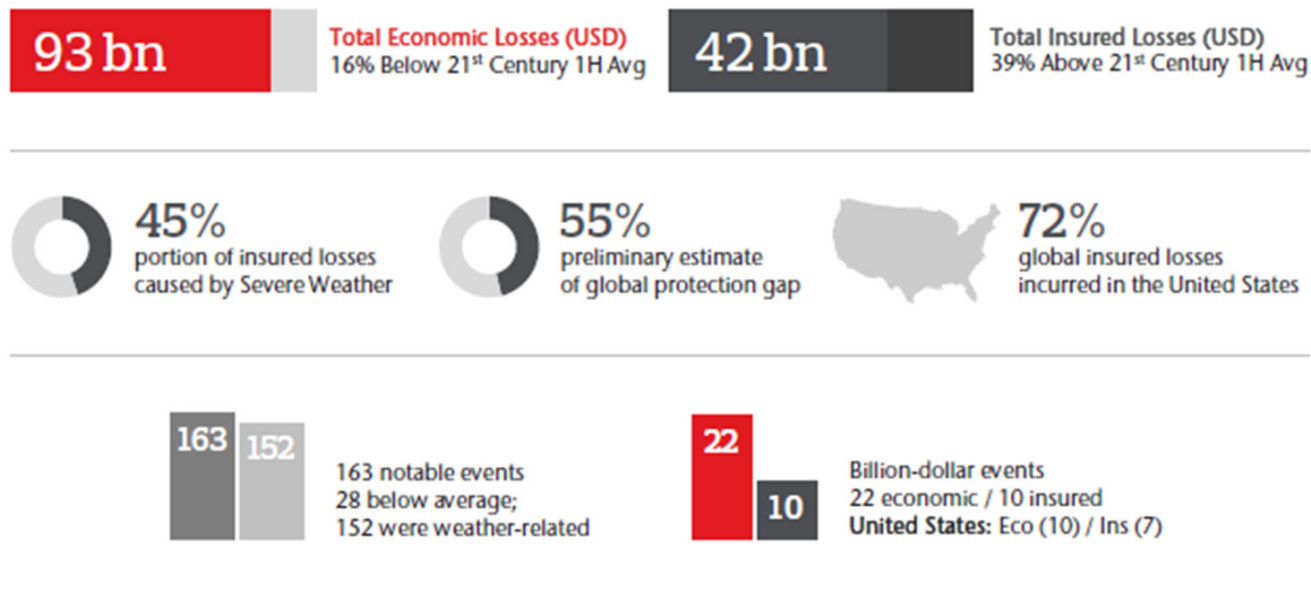
ทั้งนี้ ในรายงานการศึกษาเรื่องภัยพิบัติทางธรรมชาติของ Swiss Re (Sigma no. 1/2021) พบว่า ทั่วโลกยังมีความแตกต่างระหว่างมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจกับค่าสินไหมทดแทนจากการประกันภัย ในปี 2563 มีช่องว่างความคุ้มครองประกันภัยทั่วโลก (Global Insurance Protection Gap) ประมาณ 113,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจาก 87,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2562 แต่ลดลงจากค่าเฉลี่ย 10 ปีที่ผ่านมาที่ 143,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

Figure 16

Insured vs uninsured losses, 1970–2020, in USD billion at 2020 prices

Source: Sigma no.1/2021, Swiss Re Institute

ส่วนครึ่งปีแรกของปี 2564 รายงานการศึกษาของ Aon (Global Catastrophe Recap First Half of 2021) พบว่า ในครึ่งปีแรกของปี 2564 ทั่วโลกยังมี Global insurance protection gap สูงถึง 55% หรือคิดเป็นมูลค่าประมาณ 51,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ไทยกับการบริหารความเสี่ยง

สำหรับประเทศไทยนั้น ย้อนไปประมาณ 50 ปีที่แล้ว ไทยเกิดเหตุภัยพิบัติธรรมชาติที่มีผลกระทบรุนแรงประมาณ 50 – 60 เหตุการณ์ โดยเหตุการณ์ที่มีความสูญเสียด้านชีวิตที่รุนแรงที่สุดคือ เหตุการณ์สึนามิในปี 2547 ซึ่งมีผู้เสียชีวิตกว่า 8 พันคน ส่วนเหตุการณ์ที่มีมูลค่าความเสียหายสูงสุด คือ เหตุการณ์มหาอุทกภัยปี 2554 ซึ่งมีมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจจากการประเมินของธนาคารโลกสูงถึง 1.44 ล้านล้านบาท ในขณะที่การประกันภัยมีการจ่ายชดเชยค่าสินไหมทดแทนเพียง 4 แสนล้านบาท หรือประมาณ 28% ของความเสียหายทั้งหมด

หลังเหตุการณ์มหาอุทกภัยปี 2554 ผู้ประกอบการและประชาชนกลับมีการทำประกันภัย โดยเฉพาะความเสี่ยงภัยทุกชนิด หรือประกันภัยทรัพย์สินลดลงอย่างมาก โดยปัจจุบันมีทุนประกันภัยทรัพย์สินเหลือในระบบไม่ถึง 1 ล้านล้านบาทต่อปี ลดลงไป 15-20 เท่าเมื่อเทียบกับช่วงก่อนอุทกภัยใหญ่ที่มีทุนประกันสูงถึง 15-20 ล้านล้านบาท ทั้งนี้ สาเหตุที่ผู้ประกอบการทำประกันภัยทรัพย์สินน้อยลงเนื่องจากหลังเกิดอุทกภัยใหญ่ปี 2554 ทำให้ไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดภัยธรรมชาติ ส่งผลให้ราคาเบี้ยประกันภัยความเสี่ยงทุกชนิดมีราคาสูงขึ้น และยังมีการแยกการประกันภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย ลมพายุ และแผ่นดินไหว ออกจากประกันภัยทรัพย์สินทั่วไป ทำให้ผู้ที่ต้องการความคุ้มครองภัยธรรมชาติต้องจ่ายเงินในการทำประกันภัยเพิ่มขึ้น ทำให้บางรายไม่มีการซื้อ หรือหากซื้อก็เลือกความคุ้มครองไม่เต็มทุนประกันภัย เช่น คุ้มครองเพียง 10-20% ของมูลค่าสินทรัพย์ ทำให้ที่เหลือผู้เอาประกันภัยก็ต้องเป็นผู้รับความเสี่ยงไว้เอง

ในทางตรงข้าม หลังเหตุการณ์มหาอุทกภัยปี 2554 ทำให้ภาครัฐตระหนักถึงความสำคัญของการสนับสนุนให้มีการทำประกันภัยเพิ่มมากขึ้น โดยรัฐได้เริ่มเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือเกษตรกร โดยใช้การประกันภัยเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงภัยธรรมชาติ ซึ่งจนถึงปัจจุบันการประกันภัยพืชผลได้ช่วยเหลือเกษตรกรในการชดเชยความเสียหายไปแล้วกว่า 12,000 ล้านบาท

หากไปดูที่ตัวเลขสถิติการประกันภัยทั่วโลก ในปี 2563 ของ Swiss Re (sigma 3/2021) จะพบว่า ไทยมีการทำประกันภัยต่อประชากร (Insurance density) เพียง 139 ดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 4,350 บาทต่อคนเท่านั้น ขณะที่ทั่วโลกมีการทำประกันภัยต่อหัวเฉลี่ยถึง 449 ดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 14,000 บาทต่อคน และไทยมีสัดส่วนการทำประกันภัยต่อ GDP (Insurance penetration) เพียง 1.9% ขณะที่ทั่วโลกมีมูลค่าการทำประกันภัยสูงถึง 4.1% ของ GDP

จะเห็นว่าคนไทยยังมีความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการบริหารและถ่ายโอนความเสี่ยงภัยที่ค่อนข้างต่ำ ดังนั้นรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้ามามีบทบาทในการทำให้การประกันภัยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน และเป็นเครื่องมือในการช่วยการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนทางการเงินของประชาชนและภาคธุรกิจต่อไป

บทสรุป

ในขณะที่ประเทศต่าง ๆ ยังคงมองหาแนวทางในการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจจากโรคระบาด COVID-19 ที่ยังยืนอยู่นั้น เมื่อเทียบกันแล้ว ผู้เชี่ยวชาญคาดว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะยังคงเป็นภัยคุกคามระยะยาวที่ใหญ่ที่สุดต่อเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเสี่ยงจากภัยพิบัติ เช่น อุทกภัยหรือไฟป่า ที่กำลังเพิ่มขึ้น ซึ่งเกิดจากการขยายตัวของเมือง ซึ่งมีผลให้ชุมชนและทรัพย์สินจะได้รับความเสียหายรุนแรงกว่าที่เคยเผชิญ ดังนั้น ทุกฝ่ายควรต้องรีบทำความเข้าใจถึงความเสี่ยงภัยที่จะเกิดขึ้นและตระหนักถึงความสำคัญของการทำประกันภัยเพื่อลดช่องว่างจากการสูญเสียเพิ่มมากขึ้น การประกันภัยทั้งจากภาคเอกชนหรือในรูปแบบของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนจะช่วยให้สถานะทางการเงินมีความยืดหยุ่นมากขึ้น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การประกันภัยช่วยเพิ่มความสามารถในการกลับสู่ชีวิตปกติได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง:

1. Aon, 2021. Global Catastrophe Recap: First Half of 2021.
2. Asian Disaster Preparedness Center – ADPC, 2020. Disaster Risk Reduction in Thailand.
3. Asia Insurance Review, Global: Non-life premiums expected to exceed US\$7tn in 2022 for the first time - Swiss Re [Online]. 2021. Available from: www.asiainsurancereview.com/News/View-NewsLetter-Article/id/77901/Type/eDaily/Global-Non-life-premiums-expected-to-exceed-US-7tn-in-2022-for-the-first-time-Swiss-Re/1/sid/242521?utm_source=News&utm_medium=Email&utm_campaign=AIR_eDaily [2021, September 15]
4. Center for Disaster Philanthropy, 2021 International Wildfires [Online]. 2021. Available from: <https://disasterphilanthropy.org/disaster/2021-international-wildfires/> [2021, September 15]
5. Insurance Information Institute, Facts + Statistics: Global catastrophes - 2020 natural catastrophes [Online]. 2021. Available from: www.iii.org/fact-statistic/facts-statistics-global-catastrophes [2021, September 15]
6. Moses Ojeisekhoba, Securing our prosperity in a climate resilient world [Online]. 2021. Available from: https://www.swissre.com/risk-knowledge/risk-perspectives-blog/securing-prosperity-in-a-climate-resilient-world.html?utm_campaign=natcat2021&utm_medium=socialmedia&utm_source=twitter&utm_content=organic&utm_term=resilient [2021, September 15]
7. Munich Re, Record hurricane season and major wildfires – The natural disaster figures for 2020 [Online]. 2021. Available from: www.munichre.com/en/company/media-relations/media-information-and-corporate-news/media-information/2021/2020-natural-disasters-balance.html [2021, September 15]
8. Munich Re, Very high losses from thunderstorms – The natural disaster figures for the first half of 2020 [Online]. 2021. Available from: www.munichre.com/en/company/media-relations/media-information-and-corporate-news/media-information/2020/natural-disaster-figures-first-half-2020.html [2021, September 15]
9. Munich Re, 2021 hurricane season – Likely to see more storms than the long-term average [Online]. 2021. Available from: www.munichre.com/topics-online/en/climate-change-and-natural-disasters/natural-disasters/storms/hurricane-outlook-2021.html [2021, September 15]
10. Richard Davie. FloodList, Only 46 Percent of German Households Have Flood Insurance [Online]. 2021. Available from: <https://flood-list.com/europe/only-46-percent-of-german-households-have-flood-insurance> [2021, September 15]
11. Shubhangi Goel. CNBC, China's extreme weather deals a big blow to insurance companies [Online]. 2021. Available from: <https://www.cnbc.com/2021/08/19/china-floods-weather-disasters-hurt-insurance-industry-sp-and-fitch.html> [2021, September 15]
12. Swiss Re, 2021. sigma 1/2021 - Natural catastrophes in 2020: secondary perils in the spotlight, but don't forget primary-peril risks.
13. Swiss Re, 2021. sigma 3/2021 - World insurance: the recovery gains pace.
14. The Guardian, Number of missing in Japan landslide climbs to more than 100 [Online]. 2021. Available from: <https://www.theguardian.com/world/2021/jul/05/number-of-missing-in-japan-landslide-climbs-to-more-than-100-atami-mudslide> [2021, September 15]
15. The Guardian, Million urged to seek shelter as floods and landslides hit Japan [Online]. 2021. Available from: www.theguardian.com/world/2021/aug/14/million-urged-to-seek-shelter-as-floods-and-landslides-hit-japan [2021, September 15]
16. Vasudeva Sakshi, Catastrophic risk and insurance [Online]. 2009. Available from: <https://www.cairn.info/revue-management-et-avenir-2009-7-page-225.htm#:~:text=Catastrophic%20risk%20is%20one%20where,to%20the%20occurrence%20of%20peril.&text=economy%20at%20halt-,Therefore%2C%20no%20economy%20should%20ever%20dare%20to%20ignore%20making%20sufficient,of%20after%20effects%20of%20catastrophes.> [2021, September 15]
17. Wikipedia, 2011 Thailand floods [ออนไลน์]. 2560. แหล่งที่มา: https://en.wikipedia.org/wiki/2011_Thailand_floods [15 กันยายน 2564]
18. Wikipedia, 2021 European floods [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: en.wikipedia.org/wiki/2021_European_floods [15 กันยายน 2564]
19. Wikipedia, Wildfires in 2021 [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: en.wikipedia.org/wiki/Wildfires_in_2021 [15 กันยายน 2564]
20. Praorntip Katchwattana. ระดมสมองรับมือ 'ภัยพิบัติซ้ำซ้อน' เมื่อไทยเสี่ยงเกิด 'น้ำท่วมในยุคโควิด' ปลายปี 2564 [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: www.salika.co/2021/08/04/how-to-deal-compound-hazard-in-thailand/ [15 กันยายน 2564]
21. กรุงเทพธุรกิจ, ปี 2564 ประเทศไทยเตรียมรับมือ 'น้ำท่วม' พร้อมจับตาพื้นที่เสี่ยง [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: www.bangkokbiznews.com/news/938095 [15 กันยายน 2564]
22. กรุงเทพธุรกิจ, ส.วินาศภัย เผย 'โรงงาน' เหม็น ทำประกันความเสี่ยง ทุนหาย 20 เท่า [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: www.bangkokbiznews.com/news/958097 [15 กันยายน 2564]
23. พิชา รักรอด, ผู้ก่อมลพิษต้องจ่าย หิมิตเคมีคอลต้องจ่ายเท่าไร !? [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: <https://www.greenpeace.org/thailand/story/20297/ming-dih-chemical-the-polluter-has-to-pay/> [15 กันยายน 2564]
24. สำนักข่าวสร้างสุข, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, สสส.และภาคีฯ พร้อมรับมือภัยน้ำท่วม ยุคโควิด-19 [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: www.thaihealth.or.th/Content/55038-สสส.และภาคีฯ%20พร้อมรับมือภัยน้ำท่วม%20ยุคโควิด-19.html [15 กันยายน 2564]
25. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 16 สิงหาคม 2564 ภัยธรรมชาติรุนแรงทั่วโลก สัญญาณผลกระทบโลกร้อน. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: <https://www.onep.go.th/16-สิงหาคม-2564-ภัยธรรมชาติรุนแรง/> [15 กันยายน 2564]

แหล่งที่มาภาพ:

1. <https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/death-toll-from-indonesia-earthquake-climbs-to-84/2114232>
2. <https://www.themoscowtimes.com/2021/01/01/russia-in-2021-as-climate-crisis-rages-scientists-fear-the-worst-is-yet-to-come-a72390>
3. <https://www.bbc.com/news/world-asia-57704967>
4. <https://floodlist.com/europe/germany-floods-july-2021-update>
5. <https://www.reuters.com/world/china/chinas-flood-hit-henan-get-nearly-300-mln-emergency-aid-donations-2021-07-21/>
6. <https://www.dailysabah.com/turkey/turkey-marks-10th-day-of-forest-fires-with-hopes-of-recovery/news>
7. <https://www.reuters.com/world/us/gulf-coast-ports-close-loop-halts-oil-deliveries-ahead-hurricane-ida-2021-08-29/>
8. <https://www.taipeitimes.com/News/front/archives/2021/07/06/2003760366>
9. <https://www.theatlantic.com/photo/2014/12/ten-years-since-the-2004-indian-ocean-tsunami/100878/>
10. https://en.wikipedia.org/wiki/2011_Thailand_floods
11. <https://www.freepik.com/>

สมาคมประกันวินาศภัยไทย
Thai General Insurance Association

สำนักงานอัตราเบี้ยประกันวินาศภัย
Insurance Premium Rating Bureau

สมาคมประกันวินาศภัยไทย

25 ซอยสุขุมวิท 64/1 ถนนสุขุมวิท แขวงพระโขนงใต้
เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10260

25 Soi Sukhumvit 64/1, Sukhumvit Road,
Phra Khanong Tai, Phra Khanong, Bangkok 10260

โทร (Tel) +66(0) 2108 8399

โทรสาร (Fax) +66(0) 2108 8398